Laos Extension for Agriculture Project
P.O. Box 9159
Vientiane, Lao P.D.R.
Tel/fax: 021 732 162 Mobile: 020 5526277
Email: leap@laoex.org
Email: cetdu@laoex.org

ຂໍ້ແນະນຳເຕັກນິກ
ການປູກຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ

ເອກະສານ ປະກອບການຝຶກອົບຮົມ 13:

CETDU
Central Extension
Training and
Development Unit

ປື້ມຄູ່ມືໃນການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແມ່ນຫົວຂໍ້ຕໍ່ເນື່ອງຊຶ່ງລວມມີ:

- ວິທີການສົ່ງເສີມ (ພາກ 1 ຫາ 19)
- ເຄື່ອງມື ສຳລັບວິທີການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້
- ປື້ມຄູ່ມື ກ່ຽວກັບເຕັກນິກ ກະສິກຳ ລ້ຽງສັດ ປູກຝັງຫລັກສູດ (ພະນັກງານສົ່ງເສີມ ຂັ້ນເມືອງ ແລະພະນັກງານສົ່ງເສີມຂັ້ນບ້ານ)

ປື້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວແມ່ນເຈດຕະນາເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ງ່າຍຂຶ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນຳສະເຫນີຈຸດປະສົງຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນຂອງວິທີການສົ່ງເສີມກິສິກຳ. ປື້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກພັດທະນາໃນບາດກ້າວທຳອິດຂອງໂຄງການ Leap ໂດຍການ ຮ່ວມມືກັບພະນັກງານຄູຝຶກຂອງກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະປ່າໄມ້ (ໂດຍແມ່ນ ພະນັກງານວິຊາການ CETDU) ຄວາມມຸ້ງຫມາຍແມ່ນເພື່ອພັດທະນາເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ພະນັກງານ ສົ່ງເສີມຂັ້ນເມືອງສາມາດຖ່າຍທອດໄປເຖິງຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນ.

Laos Extension for Agriculture Project
P.O. Box 9159
Vientiane, Lao P.D.R.
Tel/fax: 021 732 162 Mobile: 020 5526277
Email: leap@laoex.org
Email: cetdu@laoex.org

22. ເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກສັດນ້ຳ
23. ຂໍ້ແນະນຳວິທີການລ້ຽງໄກ່ພື້ນບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນດີ
24. ເຕັກນິກການປູກເຂົ້າແບບກະເສດສຸມ
25. ເຕັກນິກການນຳໃຊ້ EM
26. ເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກກ້ວຍ
27. ເຕັກນິກການຂະຫຍາຍພັນໄມ້ໃຫ້ໝາກ
28. ເຕັກນິກການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມເພື່ອປັບປຸງດິນ
29. ເຕັກນິກການປູກຫວານຫາງແຂ້
30. ເຕັກນິກການປູກໝາກມັງກອນ
31. ເຕັກນິກການປູກສາລີ

ແຜ່ນພັບ

1. ເຕັກນິກການລ້ຽງໝູ
2. ພະຍາດກາຝາກຂອງໝູ
3. ເຕັກນິກການຕັດແຂ້ວໝູ
4. ການອະນຸບານໝູນ້ອຍເກີດໃໝ່
5. ເຕັກນິກການລ້ຽງໄກ່ພື້ນບ້ານ
6. ການປ້ອງກັນພະຍາດນິວຄາເຊີນໄກ່
7. ເຕັກນິກການຕົກກ້ານາແຊງ
8. ເຕັກນິກການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມ ແລະການນຳໃຊ້ໃນນາເຂົ້າ
9. ເຕັກນິກການຕົກກ້າດາປ໋ອກ
10. ເຕັກນິກການເຮັດນາຫວ່ານດິນຕົມ
11. ເຕັກນິກການໃຫ້ນ້ຳແກ່ເຂົ້າ
12. ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳຂອງພືດ (ເຂດພາກໃຕ້, ກາງ ແລະເໜືອ)
13. ການລະບາດຂອງພະຍາດສັດຄ້ຽວເອື້ອງ

ປື້ມຄູ່ມືໃນແຕ່ລະເລື້ອງ

1. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດໃຫຍ່
2. ເຕັກນິກການປູກຜັກບູອກໂຄລີ
3. ເຕັກນິກການປູກຜັກກະລໍ່າປີ
4. ເຕັກນິກການປູກຜັກກະລໍ່າດອກ
5. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂາວ
6. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດນາ
7. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຫົວ
8. ເຕັກນິກການປູກໝາກຖົ່ວ
9. ເຕັກນິກການປູກຜັກຫອມປ້ອມ
10. ເຕັກນິກການປູກໝາກແຕງກວາ
11. ເຕັກນິກການປູກຜັກທຽມ
12. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຍອກ
13. ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ
14. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຂີ້ໜູ
15. ເຕັກນິກການປູກຜັກສະຫຼັດ
16. ເຕັກນິກການປູກໝາກເຜັດຊີ້ຟ້າ
17. ເຕັກນິກການປູກຜັກບົ່ວແບ່ງ
18. ເຕັກນິກການປູກໝາກຖົ່ວຍັດ
19. ເຕັກນິກການປູກຜັກບົ່ວຫົວໃຫຍ່
20. ເຕັກນິກການປູກໝາກເລັ່ນ
21. ເຕັກນິກການປູກຖົ່ວຝັກຍາວ

ເອກະສານ 13 :
ແນະນໍາເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ

ສາລະບານ

ຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ(Green Kuang Futsoi)............................2
ລັກສະນະທົ່ວໄປ 2
ພັນທີ່ໃຊ້ປູກ 3
ການກຽມດິນ..3
ການປູກ 3
ການບົວລະບັດຮັກສາ 4
ການເກັບກ່ຽວ 5

ກອງສົ່ງເສີມ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ພະແນກ ສົ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການ

ໜ່ວຍງານ ພັດທະນາຮູບແບບ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ, ເມສາ 2003

ການໃຊ້ນ້ຳ

ຄວນໃຫ້ຢ່າງພຽງພໍແຕ່ຢ່າໃຫ້ປຽກເກີນໄປ ໂດຍເບິ່ງຄວາມຊຸ່ມຊື່ນໃນ ໜານປູກໃຫ້ມີຄວາມຊຸ່ມຢ່າງສະໝ່ຳສະເໝີ.

ການພວນດິນກຳຈັດຫຍ້າ

ຄວນເຮັດໃນໄລຍະທຳອິດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນລຸລ່ວງຜຸຜົງລະບາຍອາກາດ ແລະນ້ຳໄດ້ດີ ພ້ອມກັບການກຳຈັດຫຍ້າໄປພ້ອມໆກັນ. ເມື່ອຕົ້ນພືດມີໃບປົກຄຸມດິນແລ້ວບໍ່ຈຳເປັນເຮັດເລີຍ.

ການເກັບກ່ຽວ

ອາຍຸການເກັບກ່ຽວຂອງຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ ຂ້ອນຂ້າງໃຫຍ່ໄວປະມານ 35 ຫາ 45 ວັນ ໃຫ້ເລືອກຕົ້ນທີ່ໃຫຍ່ໄດ້ຂະໜາດຕາມຄວາມຕ້ອງການແລ້ວຕັດດ້ວຍມີດຄົມໆ ທີ່ໂຄນຕົ້ນຕັດແຕ່ງໃບນອກທີ່ແກ່ ແລະຖືກແມງໄມ້ທຳລາຍອອກ ກ່ອນນບັນຈຸສິ່ງຕະຫຼາດ ຫຼືບໍລິໂພກ.

ຂໍ້ແນະນຳ ເຕັກນິກການປູກຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ

ຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ (Green Kuang Futsoi)

ຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ ໃຊ້ບໍລິໂພກພາກສ່ວນໃບ ແລະກ້ານຊື່ງເປັນທີ່ນິຍົມບໍລິໂພກຫຼາຍ. ລັກສະນະກ້ານໃບໜາມົນເກືອບກົມສີຂຽວປາຍແຜ່ນໃບມົນສີຂຽວເຂັ້ມມີຖິ່ນກຳເນີດໃນທະວີບອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ປູກຫຼາຍ ໃນມົນທົນກວາງຕຸ້ງຂອງປະເທດຈີນ, ຮົງກົງ, ໄຕ້ຫວັນ, ໄທ ແລະ ສປປ ລາວ.

ລັກສະນະທົ່ວໄປ

ຜັກກາດກວາງຕຸ້ງເປັນພືດຜັກທີ່ຢູ່ໃນຕະກຸນ Cruciferae ມີຊື່ທາງວິທະຍາສາດວ່າ: Brassica chinensis jusl var. para chinensis (Bailey) Tsen Lee. ຜັກກາດກວາງຕຸ້ງ ເປັນພືດອາຍຸປີດຽວ (Annual) ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕ ໄດ້ໃນດິນທຸກສະນິດທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນດີ ປະຕິ

ກົລິຍາຂອງດິນ (pH) 5.8 ຫາ 6.8 (ຂ້ອນຂ້າງເປັນກົດເລັກນ້ອຍຫາປານກາງ) ສະພາບດິນມີຄວາມຊຸ່ມສູງພໍສົມຄວນ, ມີແສງສະຫວ່າງ (ແສງແດດ) ສະໝ່ຳສະເໝີ ຕະຫຼອດມື້ ອຸ່ນຫະພູມທີ່ເໝາະສົມ 20 ຫາ 25°C. ສະພາບອາກາດໃນບ້ານເຮົາແມ່ນສາມາດປູກໄດ້ຕະຫຼອດປີ. ອາຍຸຕັ້ງແຕ່ຫວ່ານ ຫຼື ຢອດເມັດເຖິງເກັບກ່ຽວ ປະມານ 35 ຫາ 45 ມື້.

ແນວພັນທີ່ໃຊ້ປູກ

ຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ ຍັງບໍ່ມີການລະບຸຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລັກສະນະພັນ. ນອກຈາກ ຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງແລ້ວ ຍັງມີຜັກກວາງຕຸ້ງ 3 ຊະນິດ ຄື: ຜັກກາດຂາວກວາງຕຸ້ງ, ຜັກກາດຮ້ອງເຕ້ ແລະຜັກກາດດອກ.

ການຕຽມດິນ

ຜັກກາດຂຽວກວາງຕຸ້ງ ເປັນຜັກທີ່ມີຮາກຕື້ນ ການຕຽມດິນຄວນໄຖ_ຂຸດເລິກປະມານ 15 ຫາ 20 ຊຕມ. ຕາກດິນໄວ້ ປະມານ 5 ຫາ 7 ວັນ ໂຮຍຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນບົ່ມທີ່ລະລາຍຕົວດີແລ້ວໃຫ້ຫຼາຍພອນ ແລະຍ່ອຍດິນໃຫ້ລະອຽດ ຍົກເປັນໜານໆ.

ການປູກ

- ປູກແບບຫວ່ານເມັດ: ໃຫ້ປະສົມເມັດພັນ 1 ສ່ວນ ກັບຊາຍສະອາດ 3 ສ່ວນຫວ່ານ ໃຫ້ທົ່ວໜານ ແລ້ວປົກດ້ວຍຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນບົ່ມໜາ 0.5 ຫາ

1 ຊຕມ. ປົກດ້ວຍເຟືອງແຫ້ງທີ່ສະອາດບາງໆ ເພື່ອເກັບຮັກສາຄວາມຊຸ່ມຊື່ນແລ້ວຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມ ເມື່ອເມັດງອກໄດ້ ປະມານ 20 ວັນ ຄວນຖອນແຍກຈັດໃຫ້ໄດ້ໄລຍະຫ່າງຕົ້ນ 20 ຫາ 25 ຊຕມ.
- ປູກແບບໂຮຍເມັດເປັນແຖວ: ຫຼັງຈາກປະສົມເມັດພັນດັ່ງກ່າວຂ້າງເທິງແລ້ວ ໃຫ້ໂຮຍເປັນແຖວເລິກລົງໄປໃນດິນ ປະມານ 0.5 ຫາ 1 ຊຕມ. ໂດຍໃຫ້ໄລຍະລະຫວ່າງແຖວ 20 ຫາ 25 ຊຕມ. ແລ້ວປົກດ້ວຍ ຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນບົ່ມບາງໆ ປົກດ້ວຍເຟືອງແຫ້ງຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມ. ຫຼັງຈາກເມັດ ງອກໄດ້ 20 ມື້ ໃຫ້ຖອນແຍກໃນແຖວ ໂດຍພະຍາຍາມຈັດໄລຍະຫ່າງຂອງຕົ້ນໃຫ້ໄດ້ປະມານ 20 ຫາ 25 ຊຕມ.

ການບົວລະບັດຮັກສາ

ການໃສ່ຝຸ່ນ

ພືດດັ່ງກ່າວນີ້ຕ້ອງການຝຸ່ນພໍສົມຄວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການກຳນົດຝຸ່ນເພື່ອນຳໃຊ້ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແນໃສ່ການລຸດຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ດ້ານຜົນຜະລິດ ໂດຍສະເພາະດ້ານການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງໃບ ແລະທາງກ້ານ ຫຼືລຳຕົ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ ຝຸ່ນເຄມີ ສູດ 20_11_11 ຫຼື 16_8_8 ຫຼື ສູດ ທີ່ໃກ້ຄຽງກັນນີ້ ໃນຈຳນວນ 300 ກິໂລ/ເຮັກຕາ ໂດຍແບ່ງໃສ່ 2 ເທື່ອ: ເທື່ອທີ່1: ໃສ່ເຄິ່ງນຶ່ງເປັນຝຸ່ນຮອງພື້ນຕອນປູກແລ້ວພວນດິນປົກ. ເທື່ອທີ່2: ໃຫ້ໃສ່ເມື່ອພືດມີອາຍຸປະມານ 10 ຫາ 20 ວັນ ຈຳນວນທີ່ເຫຼືອຄັ້ງທຳອິດ ພ້ອມນີ້ອາດຈະເພີ່ມຝຸ່ນຢູເຣັຍ ອີກ 60 ກລ/ຮຕ ເພື່ອເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕລຳຕົ້ນ ແລະໃບ.